

Heimaverkefni 1. kennslustund

ÚTTEKT - HVAD VEIST ÞÚ UM TÓBAK?

1. Hér á eftir fara nokkrar staðhæfingar um tóbak og reykingar. Þú átt að hugleiða hvort staðhæfingarnar séu réttar eða rangar. Settu kross í viðeigandi reit.

	RÉTT	RANGT
a) Foreldrar sem reykja heima geta valdið sjúkdómum í börnum sínum	☐	☐
b) Þeir sem reykja óbeint geta fengið lungnakrabbamein	☐	☐
c) Á Íslandi látast um 200 manns á ári af völdum reykinga	☐	☐
d) Lífið styttest um að meðaltali fjórar mínútur fyrir hverja reyktu sígarettu	☐	☐
e) Reykingamenn fá oftast gular tennur og tannlos	☐	☐
f) Reykingamenn hafa næmara bragðskyn	☐	☐
g) Reykingamenn eru oftast kvefaðir	☐	☐
h) Reykingamenn fá æðakölkun fyrr en aðrir	☐	☐
i) Reykingamenn fá síður sár í munninn	☐	☐
j) Reykingamenn fá oftast magasár	☐	☐
k) Flestir reykingamenn byrjuðu að reykja fyrir 18 ára aldur	☐	☐
l) Reykingamenn fá síður bólur	☐	☐
m) Sá sem reykir einn pakka á dag eyðir hátt í 70.000 krónum á ári í sígarettur	☐	☐
n) Neftóbak er ekki krabbameinsvaldur	☐	☐
o) Munntóbak drepur bakteríur sem valda tannskemmdum og er því í raun hollt fyrir tennurnar	☐	☐
p) Karlmennt sem reykja eiga fremur við getuleysi að stríða en aðrir	☐	☐
q) Fimmta hvert astmatilfelli í börnum má rekja til reykinga fullorðinna	☐	☐
r) Konur sem reykja eiga oftast í erfiðleikum með að verða ófrískar	☐	☐
s) Í Bandaríkjunum þurfa sjóppur og verslanir leyfi frá yfirvöldum til að mega selja tóbak	☐	☐

Heimaverkefni 1. kennslustund

2. Hér að neðan eru talin upp fáein af hinum skaðlegu efnum í tóbaki. Hvaða þrjú efni heldur þú að séu skaðlegust í því magni sem er að finna í sígarettum?

Koltvíoxíð Koleinoxíð Nikótín

Kótínín Tjara Bensen

3. Hverjar telurðu helstu ástæður þess að fólk verður þegar í stað verr á sig komið líkamlega þegar það byrjar að reykja? Merktu við eitt atriði.

Hjartað dælir verr en áður. Sveigjanleiki lungnablaðra minnkar.

Rauðu blóðkornin flytja minna súrefni. Vöðvarnir nýta súrefnið verr.

Öndunarvegirnir þrengjast. Ónæmiskerfið bælist.

4. Hvað þarf maður að vera gamall til að mega kaupa tóbak á Íslandi?

14 ára 16 ára 18 ára

5. Af hundrað reykingamönnum – hversu margir segjast hafa reynt að hætta í alvöru?

Um 50 Um 60 Um 70

6. Hugsum okkur að lungnakrabbi hafi í dag uppgötvast hjá 100 manns og þar af séu 90 reykingamenn. Hversu margir af þessum hundrað telur þú líklegt að verði á lífi eftir 5 ár?

Innan við 35 Innan við 20 Innan við 5

7. Nikótínfíkn myndast hratt. Hér að neðan eru nefndar fjórar hugsanlegar ástæður þessarar fíknar, en aðeins þrjár þeirra eru réttar. Hverjar?

Nikótín í litlu magni hefur örvandi áhrif.

Nikótín í heldur meira magni hefur róandi áhrif.

Nikótín örvar kynhvötina.

Hafi líkaminn vanist nikótíni veldur nikótínleysi fráhrarfseinkennum.

Heimaverkefni 1. kennslustund

8. Konur sem reykja eiga fremur við fjölmarga kvilla að stríða en reyklusar konur.

Nokkrir þeirra eru raktir hér að neðan. Eitt atriðið stenst ekki. Hvaða atriði er það?

- Röskun í hormónajafnvægi, fleiri karlhormón
- Meiri óæskilegur hárvöxtur en hjá reyklusum konum
- Minnkuð frjósemi (verða oft ófrjóar)
- Meiri beinþynning, tíðari beinbrot
- Tíðatruflanir
- Fleiri blóðtappar (til dæmis í heila)
- Brotgjarnari neglur
- Aukin hætta á utanlegsfóstri
- Tíðari fósturlát

9. Hversu mikið landsvæði fer undir tóbaksræktun í heiminum öllum á hverju ári ef miðað er við að landsvæðið sé mælt í fótoltavöllum?

- Um 1.400.000 vellir Um 6.300.000 vellir Um 9.800.000 vellir

10. Hve hátt hlutfall unglunga verður nikótínfíkninni að bráð, eftir að hafa reykt aðeins þrjár sigarettur, og fer að reykja að staðaldri?

- 20% 31% 42%

